

Magistrát města Mladá Boleslav
Odbor stavební a rozvoje města – oddělení památkové péče
Komenského náměstí 61, 293 49 Mladá Boleslav

Č.j. OStRM-20877/2016 - 111
☎326 716 242
E-mail: buresova@mb-net.cz

V Mladé Boleslavi dne 26. května 2016

Střední průmyslová škola Mladá Boleslav
Ing. Martin Kubát
Havlíčková 456
293 01 MLADÁ BOLESLAV

ZÁVAZNÉ STANOVISKO

Magistrát města Mladá Boleslav, odbor stavební a rozvoje města - oddělení památkové péče jako příslušný výkonný orgán státní památkové péče (dále jen „správní orgán“), posoudil žádost vlastníka nemovitosti //dle ustanovení § 14 odst. 1 zákona č.20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů (dále jen „památkový zákon“)// Středočeského kraje, IČ 70 891 095, se sídlem Zborovská 11, 150 21 Praha 5, který na základě zřizovací listiny ze dne 30. 11. 2009 zřizuje příspěvkovou organizaci Střední průmyslová škola, Mladá Boleslav, IČ 48 683 795, Havlíčkova 456, 293 80 Mladá Boleslav, jejímž ředitelem je na základě usnesení rady Středočeského kraje č. 035-21/2013/RK ze dne 1. 7. 2013 pan Ing. Martin Kubát (nar. 27. 10. 1962), ze dne 20. 4. 2016 ve věci „**Oprava poškozené omítky podpěrného sloupu u hlavního schodiště a oprava lva vlajkonoše**“ budovy Střední průmyslové školy v Havlíčkově ulici čp. 456, 293 01 Mladá Boleslav, která se nachází na parc. č. st. 1544 v k. ú. Mladá Boleslav, která je nemovitou kulturní památkou zapsanou v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod č. r. 37901/2-3613 a která se nachází na území městské památkové zóny Mladá Boleslav, jejíž území bylo vyhláškou Ministerstva kultury České republiky č. 476/1992 Sb., o prohlášení území historických jader vybraných měst za památkové zóny ze dne 10. září 1992 prohlášeno městskou památkovou zónou a po písemném vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze čj. NPÚ-321/33015/2016 ze dne 9. 5. 2016 (doručeno správnímu orgánu dne 17. 5. 2016) a vydává podle ustanovení podle § 44a/ památkového zákona a ustanovení § 149 odst. 1 zákona č.500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), podle ustanovení § 14 odst. 3 památkového zákona toto **závazné stanovisko**:

Záměrem vlastníka je oprava poškozené omítky podpěrného pilíře u schodiště před hlavním vstupem do Havlíčkovy ulice a dále restaurování sochy lva osazené na budově školy. Přílohou žádosti byl restaurátorský průzkum a záměr na restaurování „Mladá Boleslav – Střední průmyslová škola, Havlíčkova 456 Socha lva nad vstupem do budovy“, který zpracoval ak. soch. Martin Pokorný 11. 5. 2016. Byl proveden vizuální průzkum díla. Je konstatován havarijní stav sochy s tím, že hrozí uvolnění a odpadnutí celých částí. Tento stav je způsoben korozí vnitřních armatur projevující se následnými trhlinami ve hmotě. Je navrženo odstranění novodobého nátěru, antikorozi ošetření armatur, injektaže trhlín, přeosazení uvolněných částí, doplnění, finální úprava – zatónovaný pohledový beton, antikorozi ošetření a případný nátěr žerďí praporu. Dále je připojen výčet konkrétních navrhovaných materiálů.

A/ Z hlediska zájmů památkové péče je oprava poškozené omítky podpěrného sloupu u hlavního schodiště přípustná za následujících podmínek určených v souladu s ustanovením § 9 odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí památkový zákon:

- 1) Stávající nátěr bude z podpěrného pilíře šetrně mechanicky či chemicky odstraněn (způsob odstranění nátěru bude upřesněn technologií Národního památkového ústavu po laboratorní analýze odebraného vzorku).**
- 2) Původní proskrabávané ušlechtilé omítky budou v celé ploše zachovány a v partii při schodištním stupni, kde omítka odpadla až na jádro zdiva, bude provedena lokální oprava novou dvouvrstvou omítkou shodného složení, struktury a barevnosti jako původní vrstvy. Rovněž charakter a kvalita povrchového opracování doplněných částí musí odpovídat původním plochám a je třeba, aby je prováděl zkušený kameník příp. restaurátor. Na spodní jádrovou omítku bude tedy nanášena ušlechtilá vrstva probarvené omítky barevně imitující kámen pilíře (žula).**
- 3) Finální barevnost bude vycházet z laboratorních výsledků a průzkumů na místě. Po omytí původní omítky vodou bude vedle této očištěné plochy proveden vzorek shodné barevnosti a struktury a posouzen zástupci památkové péče.**
- 4) Zástupcům památkové péče bude 14 dní předem oznámeno zahájení prací. Během provádění oprav budou svolávány pravidelné kontrolní dny.**

B/ Z hlediska zájmů památkové péče je restaurování sochy lva vlajkonoše přípustné za následujících podmínek určených v souladu s ustanovením § 9 odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí památkový zákon:

- 1) Před zahájením prací, po postavení lešení, bude svoláno vstupní jednání za účasti pověřeného restaurátora a zástupců památkové péče k upřesnění koncepce restaurování.**
- 2) Veškeré navržené postupy budou nejprve ověřeny formou zkoušek. Po jejich odsouhlasení budou sloužit jako vzor pro další práce.**
- 3) V průběhu prací budou vlastníkem svolávány pravidelné kontrolní dny.**
- 4) Během prací bude pořizována průběžná dokumentace pro restaurátorskou zprávu.**
- 5) Předání ukončených prací se uskuteční v rámci komise za účasti zástupce vlastníka, zástupce NPÚ ÚOPSC a zdejšího správního orgánu. V rámci řízení bude předána restaurátorská zpráva.**

Odůvodnění

Podle ustanovení § 14 odst. 1 památkového zákona byla dne 20. 4. 2016 podána vlastníkem nemovitosti Středočeským krajem, IČ 70 891 095, se sídlem Zborovská 11, 150 21 Praha 5, který na základě zřizovací listiny zřídil příspěvkovou organizaci Střední průmyslovou školu, Mladá Boleslav, IČ 48 683 80, Havlíčkova 456, 293 80 Mladá Boleslav, kterou na základě usnesení rady Středočeského kraje vede Ing. Martin Kubát, žádost o vydání závazného stanoviska k opravě poškozené omítky podpěrného sloupu u hlavního schodiště a opravě lva vlajkonoše. Přílohou žádosti byl restaurátorský průzkum a záměr na restaurování „Mladá Boleslav – Střední průmyslová škola, Havlíčkova 456 Socha lva nad vstupem do budovy“, který zpracoval ak. soch. Martin Pokorný 11. 5. 2016. Byl proveden vizuální průzkum díla. Je konstatován havarijný stav sochy s tím, že hrozí uvolnění a odpadnutí celých částí. Tento stav je způsoben korozí vnitřních armatur projevující se následnými trhlinami ve hmotě. Je navrženo odstranění novodobého nátěru, antikorozní ošetření armatur, injektáže trhlín, přeosazení uvolněných částí, doplnění, finální úprava – zatónovaný pohledový beton,

antikorozní ošetření a případný nátěr žerdi praporu. Dále je připojen výčet konkrétních navrhovaných materiálů.

Předmětná budova je kulturní památkou zapsanou v Ústředním seznamu kulturních památek pod č. r. 37901/2-3613 a zároveň leží na území městské památkové zóny města Mladá Boleslav, prohlášené dne 10. 9. 1992 vyhláškou Ministerstva kultury České republiky č.476/1992 Sb., o prohlášení území historických jader vybraných měst za památkové zóny. První zmínky o městě Mladá Boleslav se objevují v rozmezí 11. - 12. století. V sousedství hradiště vzniklo několik sídelních seskupení, z nichž lze určit tzv. Podolec po jihovýchodní straně historického jádra a staré sídelní jádro při severovýchodním nároží ohrazené části s kostelem sv. Jana Křtitele. Mezi hodnoty města patří dochovaný půdorys historického jádra a předměstí, boleslavský hrad (do jehož podoby výrazně zasáhlo období gotiky), děkanský kostel, klášter Na Karmeli a další objekty. Expanze Boleslavi se projevila založením tzv. Nového Města z roku 1528 na severovýchod historického jádra. Nový sídelní celek má výrazně rostlý charakter. Architektonický vzhled města s rozsáhlými předměstími dokumentuje nejlépe perokresba od J. Willenberga z roku 1602, tedy dva roky poté, kdy byla Mladá Boleslav povýšena mezi královská města. Za třicetileté války bylo město poškozeno – došlo k vypálení Podolce, Nového města a Ptáku. Další zkázu způsobil požár v roce 1697. Od poloviny 17. do poloviny 18. století město v podstatě stagnovalo a stavební činnost byla vyvolávána jen nezbytnou obnovou po škodách způsobených válkou a požáry. Ve 2. polovině 18. století vzrostl počet domů na 412. Zástavba předměstí, zvláště Nového města zůstává značně prořídla. V letech 1826 – 1827 byla do města dovedena císařská silnice, ovšem za cenu zboření Pražské i Svatojánské brány. Požár v roce 1859 znamenal zánik poslední (Bělské) městské brány a úplnou přestavbu zničené židovské čtvrti. Rozkvět byl znovu nastartován s rozvojem průmyslu. Začala výraznější proměna města i jeho okolí. Docházelo zejména k přestavbám existujících domů a k částečné dostavbě uvnitř předměstí. Mimořádný urbanistický a architektonický rozmach zaznamenala Mladá Boleslav v období 90. let 19. století do 1. sv. války, počet domů vzrostl o 500. Těžiště rozvoje se přesunulo na vnější obvod Nového města. Byly postaveny nejhonosnější novorenesanční a secesní paláce veřejných staveb: na západní straně státní reálka a chlapecká obecná a měšťanská škola, osově naproti ní solitér sokolovny a městského divadla. První světová válka slibný rozvoj města zastavila. Po roce 1923 se rozvinula bouřlivá stavební činnost, díky níž se do 2. světové války počet domů zdvojnásobil. Vytýčená uliční síť byla převzata, zčásti rozšířena a především v plné míře zastavěna. Architekturu významných budov ovládla tvarově bohatá konstruktivistická tvorba J. V. Krohy, který v Mladé Boleslavi vytvořil zřejmě svá nejlepší díla, mezi nimiž dominuje komplex průmyslové školy. Od počátku 20. století rychle vznikaly nové čtvrtě a město se výrazně rozšiřovalo za hranice své původní zástavby, která na severu končila přibližně (dnešní) Jaselskou a Dukelskou ulicí. Střední průmyslová škola, realizovaná v Mladé Boleslavi v letech 1922-26, je významnou konstruktivistickou památkou, dílem architekta Jiřího Vendelína Krohy. Ve své době byla škola mimořádná svým vybavením včetně bazénu, přes výstavní a přednáškové prostory, promítací sál či dílny. Jde o rozsáhlou, objemově i půdorysně složitou stavbu, která v sobě zahrnuje část s byty školníků, třídy a dílenskou budovu. Objekt má 4 nadzemní a 2 podzemní podlaží přizpůsobené navíc svažitému terénu, takže k propojení dochází pomocí vyrovnávacích schodišť. Pod dílnami je pouze 1 podzemní podlaží. Stavba prošla v minulosti několika etapami lokálních úprav, které se týkaly zejména střechy (krytina z falcovaného měděného plechu je z 60. a 70. let 20. století), původně byla střecha zakryta osinkocementovými šablonami a měď byla pouze na terasách. V letech 1998 – 2005 probíhala oprava fasád. Dílčí úpravy proběhly také v interiérech školy, přičemž autentická hodnota stavby byla zachována. Stylizovaná socha lva byla vytvořena z betonu s vnitřní kovovou armaturou, jejíž koroze je v současnosti hlavní příčinou poškození díla. Stávající povrchová úprava je tvořena druhotným nátěrem. Projednávané restaurování by mělo vést k rehabilitaci tohoto prvku výzdoby jak po stránce estetické, tak po stránce technické.

Ve smyslu ustanovení § 14 odst. 6 výše citovaného památkového zákona bylo ve věci k předmětnému záměru vydáno písemné vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze čj.: NPÚ-321/33015/2016 ze dne 9. 5. 2016 (které bylo zdejšímu správnímu orgánu doručeno dne 17. 5. 2016). Ve svém vyjádření tato odborná organizace záměr připouští s podmínkami a ve věci také uvádí:...V případě větších ploch doplňovaných omítek lze akceptovat na ploše fasády natažení tenké vrstvy ušlechtilé omítky probarvené ve hmotě a v krajním případě aplikaci sjednocujícího lazurního nátěru...

Magistrát města Mladá Boleslav, odbor stavební a rozvoje města – oddělení památkové péče, po obdržení výše citovaného písemného vyjádření odborné organizace památkové péče, seznámil účastníka řízení s jeho obsahem ve smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu dopisem čj: OStRM-20877/2016 ze dne 18. 5. 2016, a dal tak možnost vyjádřit se k podkladům závazného stanoviska, ještě před jeho vydáním. Vlastník této možnosti využil a dne 25. 5. 2016 byl sepsán protokol, do kterého vlastník uvedl, že souhlasí s vyjádřením NPÚ.

Podmínky ve výroku A/ stanovil správní orgán s ohledem na dosažení historického vzhledu památky, která se výrazně pohledově uplatňuje. Pilíř u hlavního schodiště je dominantní vstupní partií a je tedy nutné opravu provést jako rehabilitaci původního vzhledu památky, tedy obnovení původního vzhledu umělého kamene. Podmínky výroku A/ byly tedy stanoveny z výše uvedeného důvodu.

Správní orgán posoudil charakter předmětné sochy a dospěl k závěru, že náleží do kategorie uměleckých a uměleckořemeslných děl, která podléhají režimu restaurování ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění a z tohoto důvodu stanovil výše uvedené podmínky. Socha je součástí původní výzdoby stavby, která vznikla v roce 1923. Podmínky výroku B/ vedou k rehabilitaci tohoto prvku jak po stránce estetické, tak po stránce technické. Některé restaurátorské postupy není možné blíže specifikovat před zahájením prací, proto je třeba ověřit jejich vhodnost na základě zkoušek. Jedná se především o procesy čištění provádění tmelení i barevné retuše. Tyto práce mají zásadní vliv na finální podobu památky, kdy může dojít k zásadnímu oslabení autenticity restaurovaného díla. Provádění modelačních doplňků je třeba založit na odpovídající historické dokumentaci, případně analogiích (podmínky č. 1 a č. 2). Nepochopením výtvarných a formálních slohových specifík může dojít k výrazným dezinterpretacím. Velmi důležitá je také systematická dokumentace prováděných prací, kdy lze operativně zachytit možné nálezy (podmínky č. 3 a č. 4). Závěrečná restaurátorská zpráva je důležitým informačním materiálem o provedeném restaurování a zároveň i podkladem pro péči o památky v budoucnu (podmínka č. 5). Konání kontrolních dnů je ověřeným způsobem efektivního památkového dohledu nad průběhem prací (podmínka č. 1).

V souladu s ust. § 14 odst. 3 památkového zákona je správní orgán povinen vycházet ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot, které je nezbytné zachovat při umožnění realizace zamýšleného záměru. V § 3 odst. c) citované vyhlášky č. 476/1992 Sb. se praví: pro zabezpečení ochrany a péče o památkovou hodnotu zóny, kterou tvoří zejména význam daného území pro historickou, kulturní a jinou osobitost místa, historické vazby nemovitostí a prostorů a vnější i vnitřní obraz sídla, se stanoví tyto podmínky: využití jednotlivých objektů a prostorů musí odpovídat jejich kapacitě a technickým možnostem a musí být v souladu s památkovou hodnotou zóny. Předmětem ochrany v památkové zóně je charakter, architektura a exteriér objektu. Podmínky jsou směřovány k zachování autentického vzhledu domu a jeho architektonického výrazu. Předmětem památkové ochrany kulturních památek je objekt jako celek, zejména jeho historické vodorovné a svislé konstrukce (zdívo, klenby, trámové stropy, krov, včetně všech historických prvků a detailů), ale i veškeré autentické konstrukce a prvky nenosné a výplňové (schodiště včetně zábradlí, fasády, střešní krytina, okenní, dveřní a vratové výplně, podlahy, podhledy, vnější i vnitřní

omítky, dlažby, obklady, včetně všech autentických historických prvků a detailů). Výše uvedené podmínky uvedené ve výroku rozhodnutí jsou stanoveny v zájmu minimalizace negativního dopadu navržených stavebních úprav na památkovou a vypovídací hodnotu objektu. Zájemem památkové péče je zachování budovy v dobrém stavebně-technickém stavu a bez negativních zásahů do jejích památkových hodnot. Památková hodnota objektu spočívá především v jeho sourodém začlenění do urbanistické struktury, prostorové a hmotové skladby koncipovaného historického urbanistického celku. Objekt svým výrazovým pojetím dokumentuje historický vývoj městské zástavby v příslušném časovém úseku a slohovém období a je součástí architektonického řešení dané lokality. Pouze použitím tradičních materiálů a postupů lze tradiční stavby obnovovat, aniž by se měnil jejich architektonický výraz. Do kulturního dědictví patří i péče o zachování tradičních řemesel, znalost výroby a zpracování tradičních materiálů.

Při dodržení podmínek, uvedených ve výroku tohoto závazného stanoviska, nejsou požadované stavební úpravy v rozporu se zájmy státní památkové péče.

Veškerá stavební činnost na území památkové zóny a na obnově kulturní památky musí být v souladu s památkovým zákonem, provedena dle podmínek závazného stanoviska Magistrátu města Mladá Boleslav, odboru stavebního a rozvoje města – oddělení památkové péče.

Upozorňujeme, že pověřený restaurátor musí být držitelem příslušného povolení k restaurování, vydaného MK ČR dle ust. § 14a) památkového zákona, k provádění restaurátorských prací příslušné specializace.

Magistrát města Mladá Boleslav, odbor stavební a rozvoje města - oddělení památkové péče, který žádost posoudil, se ztotožnil s obsahem vyjádření příslušné odborné organizace státní památkové péče, vyhodnotil veškeré výše uvedené podklady a po provedeném správním řízení se rozhodl v souladu s platnou právní úpravou tak, jak je uvedeno ve výroku.

Toto závazné stanovisko nenahrazuje příslušný správní úkon stavebního oddělení OStRM Magistrátu města Mladá Boleslav nebo jiného speciálního stavebního úřadu ve smyslu stavebního zákona. č. 183/2006 Sb..

Poučení o odvolání

Proti tomuto závaznému stanovisku nelze v souladu s ustanovením § 149 odst. 1 správního řádu, podat samostatné odvolání, neboť tento úkon není samostatným rozhodnutím. Pokud toto závazné stanovisko znemožňuje vyhovět výše uvedené žádosti, příslušný stavební úřad v souladu s ust. § 149 odst. 3 správního řádu nebude provádět další dokazování a žádost zamítne. Až proti rozhodnutí příslušného stavebního úřadu je možné podat odvolání, které umožní, aby bylo v souladu s ust. § 149 odst. 4 správního řádu přezkoumáno toto závazné stanovisko.

Otisk úředního razítka

Ing. Monika Burešová
vedoucí oddělení památkové péče

Na vědomí:

- Magistrát města Mladá Boleslav OStRM – oddělení stavební
- NPÚ ÚOPSČ v Praze

